

PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

Förskoleklass Grundskola Fritidshem	Hågalsskolan Granitvägen 14C 752 43 Uppsala tfn: 018 – 727 53 70 hagalsskolan@ uppsala.se
Ansvarig för planen Rektor:	Mona Granqvist tfn: 018 – 727 53 71 mona.granqvist@ uppsala.se
Planens giltighetstid:	2018-01-15 - 2018-09-17

1. SYFTE OCH INNEHÅLL

Syftet med arbetet mot diskriminering och kränkande behandling är att skydda barn och elever mot kränkningar av deras värdighet. Planens funktion är att förebygga och förhindra att kränkningar förekommer genom att beskriva konkreta åtgärder och ha tydliga rutiner. Planen är en dokumentation av det arbete som bedrivs löpande samt utgångspunkt för uppföljning, utvärdering och utveckling. Planen är därmed en del i det systematiska kvalitetsarbetet.

Planen är även ett verktyg att använda sig av då diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling uppstår i verksamheten, genom att den beskriver vilken arbetsgång som ska följas i sådana situationer, hur utredningar och åtgärder ska dokumenteras och följas upp.

2. FÖREGÅENDE ÅRS UTVÄRDERING (MOTSVARAR STEG 4 I FÖREGÅENDE ÅRS PLAN)

Enligt 6 kap. 8 § skollagen ska en redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts tas in i efterföljande års plan. Utvärderingen i föregående års plan är utgångspunkten för den nya planen.

2.1.

Föregående periods åtgärder	Målet med åtgärden/önskvärd effekt	Effekt/hur blev det
Ta fram underlag för värdegrundslektioner i skolarbetet.	Upprätthålla en god kvalitet på värdegrundsarbetet i klasserna.	Skolan har börjat att prenumerera på ett nytt material (EQ-verkstaden). Materialet mailas ut direkt till alla lärare och sparas även i ett mappsystem på intranätet. Vid nästa kartläggning behöver vi inventera hur det används och eventuell effekt.
Personalnärvaro vid insläpp av elever till kapprummet i matsalen. Finns det inte möjlighet ska klasserna ställa upp utomhus i väntan på insläpp.	Undvika otrygga situationer i kapprummet till matsalen.	Enligt kartläggningsverktyget ”Min skola” uppfattar många elever kapprummet som en fortsatt otrygg plats. Skolan behöver arbeta vidare med detta.
Gå igenom regler för rast med eleverna flera gånger per termin. Inplastade regler sätts upp som stöd vid gungor, rink och klätterställning.	Alla barn ska känna sig trygga och välkomna på skolgården under rasttid.	De inplastade reglerna som satts upp på skolgården får inte vara kvar någon längre tid. Det framstår som viktigt att klasserna går igenom reglerna med jämna mellanrum.

Uppdelning av rastvärdarnas områden på skolgården för att bättre bevaka baksidan av idrottssalen, ”lilla huset”, och ingången vid Eriksbergsskolan.	Minimera områden där elever inte är under uppsikt av rastvärd.	Det finns ett gediget rastvärdsschema som planeras vid skolstart. Schemat fungerar bra. Det framgår dock av kartläggningen ”Min skola” att eleverna upplever fotbollsplanen som något otrygg.
Fritidspersonal sitter med vid mellanmålet.	Undvika otrygga och ostrukturerade situationer under mellanmålet.	Personalen på fritids sitter med eleverna vid mellanmålet. Alla fritidsavdelningar brukar inleda med 5 tysta minuter.
Samling inleder fritidstiden varje dag.	Öka tryggheten och strukturen då eleverna får en klar bild över kommande aktiviteter.	Samtliga fritidsavdelningar inleder fritidsverksamheten med en samling. Vid samlingen berättar personalen dagens aktiviteter.
Fördela och klargöra fritidspersonalens roll under utevistelsen.	Strukturera utevistelsen på fritidstid.	Eleverna i årskurs 3 får vara på fotbollsplanen under fritidstiden. Det behövs då personal både på fotbollsplanen och skolgården. Ett utvecklingsområde är att ha gemensamma aktiviteter för alla fritidsavdelningar.

3. UNDERSÖKNING AV RISKER (STEG 1)

Syftet med undersökningen är att upptäcka om det förekommer diskriminering, repressalier, trakasserier och kränkande behandling samt eventuella risker för diskriminering, repressalier, trakasserier och kränkande behandling och andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten. De problem- och riskområden som identifieras i verksamheten ligger till grund för planeringen av de åtgärder som ska genomföras. Undersökningen omfattar såväl förekomsten av diskriminering, repressalier, trakasserier och kränkande behandling som en översyn av den egna organisationen på såväl individ-, grupp- och verksamhetsnivå.

3.1. Redovisning av hur periodens undersökning har gått till och hur personalen och barnen/eleverna har medverkat

Min skola genomförs i klasserna tillsammans med en personal. Tillsammans tittar klassen på ett bildspel där både utomhus och inomhus-miljöer på skolan visas. Eleverna får berätta hur de upplever de olika platserna. Pedagogen sammanställer elevernas åsikter om vilka miljöer som eleverna uppfattar som trygga respektive otrygga och skriver ned om det finns ytterligare synpunkter. Kartläggningen omfattar skola och fritidshem.

Trivselenkäten har genomförts digitalt i alla klasser. Eleverna svarar individuellt på frågorna som behandlar attityder kring hur man bemöter varandra. Kartläggningen omfattar skola och fritidshem.

3.2. Områden som berörts i undersökningen

- X Kränkande behandling
- X Kön
- X Könsoverskridande identitet eller uttryck
- X Etnisk tillhörighet
- X Religion eller annan trosuppfattning
- X Funktionsnedsättning
- X Sexuell läggning
- X Ålder

3.3. Redovisning av undersökningens resultat

Min skola

Det var 100 % av klasserna som genomförde kartläggningen på lågstadiet och 57 % av klasserna på mellanstadiet. Generellt framkom det att **kapprummen** uppfattades som en otrygg plats både under skoldag och fritidstid. Andra områden var **fotbollsplanen och rinken** där eleverna spelar fotboll. Många elever uppger att det är en hetsig stämning och att ett otrevligt språk kan förekomma.

Trivselenkäten

Det var 88 % av eleverna i årskurs 1- 6 som besvarade enkäten. Frågorna var allmänt hållna och behöver preciseras till nästa kartläggning. Det är därför svårt att utifrån enkäten identifiera områden som behöver förebyggas. De två sista frågorna i enkäten behandlade umgänge på sociala medier. Det området bör få större utrymme vid nästa enkätundersökning.

4. ANALYS AV ORSAKER (STEG 2)

Kapprummen – eleverna, framförallt på lågstadiet, upplever att det är trångt och att det ofta är en hög ljudvolym i kapprummen. Det är många elever som samtidigt ska ut och in från raster på en liten yta. Problemet ökar troligtvis under den kalla årstiden då det är mer kläder som ska sättas på. Under fritidshemsverksamheten har en årskurs fritids i en annan del av skolan och tar av och på sig kläderna vid klassrummet.

Fotbollsplanen – det är många elever, framförallt på mellanstadiet, som spelar fotboll samtidigt. Eleverna som väljer att spela fotboll på rasterna har mycket olika fotbollsbakgrund. Det finns allt från elever som vill spela match medan andra elever med mindre erfarenhet vill spela lugnare. En ytterligare faktor kan vara att skolans fotbollsregler är otydlig, ”glöms” bort eller modifieras av några elever.

Rinken – nyttjas av elever i förskoleklass, årskurs 1 och 2. Det är många elever som vill spela och det är lätt att det blir diskussioner kring regler och hur man ska spela. Det kan vara så att skolans regler inte är tillräckligt förankrade och tydliga.

5. ÅTGÄRDER (STEG 3)

5.1. Konkreta åtgärder utifrån årets undersökning och utvärderingen av föregående års plan

Åtgärd	Verksamhetsform	Mål att uppnå/önskvärd effekt	Ansvar/person	Tidsplan	Uppföljning när och hur
<ul style="list-style-type: none"> • Schemalägga vuxennärvaro i kapprummen. • Slussa in och ut eleverna i grupper. • Eleverna får diskutera och komma överens om trivselregler vid klassråd och fritidsråd. 	Skola Fritidshem	Skapa en lugn miljö i kapprummen där alla elever känner sig trygga.		Vt 2018	”Min skola” april-maj 2018
<ul style="list-style-type: none"> • Uppdatera fotbollsreglerna tillsammans med eleverna på klassråd och elevråd. • Återkommande diskussioner och genomgångar i klasserna kring fotbollsreglerna. • Placera fotbollsreglerna synligt i kapprummen. 	Skola Fritidshem	Öka tryggheten och trivseln på fotbollsplanen så att alla elever känner sig trygga.			”Min skola” april-maj 2018
<ul style="list-style-type: none"> • Uppdatera reglerna för rinken tillsammans med eleverna på klassråd och elevråd. • Återkommande diskussioner och genomgångar i klasserna kring rinkreglerna. • Placera reglerna för rinken synligt i kapprummen. • En av rastvärdarna fokuserar på rinken. 	Skola Fritidshem	Öka tryggheten och trivseln på rinken så att alla elever känner sig trygga.			”Min skola” april-maj 2018

6. UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING (STEG 4)

6.1

Periodens åtgärder	Målet med åtgärden/önskvärd effekt	Effekt/hur blev det

6.2. Medverkade barn/elever i arbetet och i utvärderingen av planen?

Ja

Nej

Om nej, varför?

7. ATT UPPTÄCKA, ANMÄLA OCH ÅTGÄRDA DISKRIMINERING, TRAKASSERIER OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

Se Utbildningsförvaltningens rutin för anmälan och handläggning av kränkande behandling och definitioner och begrepp ur Allmänna råd LÄNKAR

7.2. Rutiner – information till barn, elever och vårdnadshavare om hur de ska anmäla diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Om en elev eller vårdnadshavare för elev upplever att de blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling har du rätt att göra en anmälan. Vänd dig till klassläraren eller fritidspersonalen som i sin tur kontaktar rektor. Anmälan bekräftas och rektor ser till att det skyndsamt utreds.

7.3. Rutiner för personalens respektive chefs skyldighet att anmäla

- Om en lärare, förskollärare eller annan personal får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling så är den skyldig att anmäla detta till rektorn.
- Rektor ansvarar för att anmälan skickas till huvudman för registrering och diarieföring.

7.4. Rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation avseende diskriminering och kränkande behandling

När en anmälan inkommit utreds ärendet skyndsamt. I första hand av den personal som anmält ärendet.

- Samtal med den utsatte som får ge sin bild.
- Individuellt samtal med varje elev som varit inblandad genomförs under en och samma lektion. När samtal sker med yngre elever (förskoleklass), ska en för eleven känd personal delta. Samtalen sker utan vårdnadshavare.
- Analys av samtalen görs och slutsatsen ligger till grund för lämpliga åtgärder.
- Vårdnadshavare till de elever som man samtalet med kontaktas.
- Återkoppling sker så snart som möjligt till den personal som arbetar med inblandande elever.
- Uppföljningssamtal sker med inblandade inom en vecka och fortsätter till dess situationen är löst.
- Om kränkning fortsätter trots samtal kallas vårdnadshavare till den elev som kränkt till skolan för vidare åtgärder.
- Vid behov beslutar rektor om eventuell anmälan till andra myndigheter som polis, socialtjänst och arbetsmiljöverket.
- När ärendet är avslutat skickas utredningen till huvudman för registrering och diarieföring.

Skolan anger aldrig sina informationskällor.

7.5. Rutin när personal har kränkt barn/elever

Anmälan görs till rektor och därefter utreder rektor skyndsamt händelsen. Alla samtal, slutsatser och åtgärder dokumenteras.

- Samtal med den utsatte eleven som får ge sin bild.
- Samtal med den personal som är inblandad.
- Vårdnadshavare kontaktas samma dag.
- Om rektor efter utredning kommer fram till att en kränkande behandling förekommit, ska denne avgöra om kontakt med HR center behöver göras. Utifrån ärendets art tas det upp för bedömning av eventuella arbetsrättsliga åtgärder.

7.6. Rutin för revidering av periodens plan och fastställande av nästkommande plan – datum

För att planen ska följa läsåret kommer den att utvärderas och en ny kartläggning genomförs under vårterminen 2018.

8. DELAKTIGHET I ÅRETS ARBETE

8.1. Beskriv hur barnen/eleverna ska medverka i det främjande och förebyggande arbetet

Elevrådet består av rektor och representanter från alla klasser. På elevrådet ges uppgifter som har anknytning till värdegrundsarbetet till klasserna. Eleverna tar med sig uppgiften, genomför den på klassråd och återkopplar sedan till elevrådet.

Eleverna får diskutera klassvis åtgärder/insatser utifrån årets kartläggningen.

Varje klass bestämmer sina trivselregler.

Fotbollsreglerna och reglerna för rinken diskuteras och revideras av elever och personal i elevrådet och klassråden.

Införa ett fritidsråd med elever och personal.

8.2. Beskriv hur personalen ska medverka i det främjande och förebyggande arbetet

Vid studiedag i januari får personalen utifrån årets kartläggning diskutera åtgärder och insatser för att förebygga diskriminering och kränkande behandling.

Rastvårdsschema där område och ansvar tydligt framgår.

Skolans rastvårdsgrupp planerar och genomför lekar och rastaktiviteter vid två raster per vecka.

All personal deltar vid en föreläsning kring HBTQ-frågor under februari.

Genomföra lämpliga värdegrundsövningar i klasserna.

9. ATT GÖRA PLANEN KÄND - FÖRANKRING

Barnen/eleverna

Via bildspel som visas i klasserna.

Vårdnadshavarna

Via rektorsbrev och skolans hemsida.

Personalen – alla som är verksamma inom utbildningen

Genomgång för all personal på studiedag i januari 2018.

Planen finns att tillgå på intranätet.